

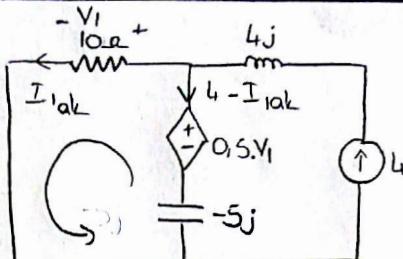
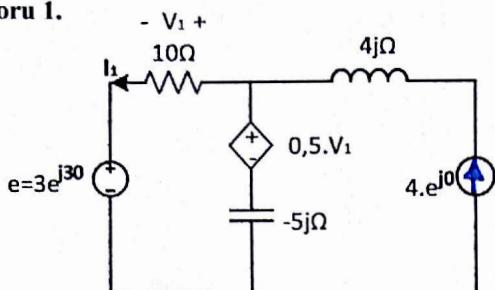
1	2	3	4	5	Toplam

ELK 184-Elektrik Müh. Temelleri
Yrd. Doç. Dr. Yusuf SEVİM

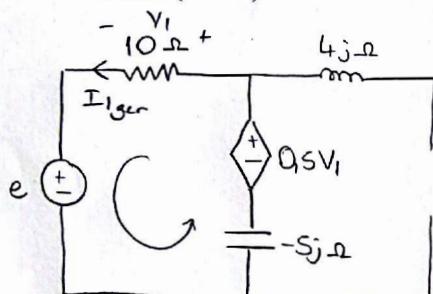
FINAL SINAVI

Süre: 120 dakika

Soru 1.

$V_i = 10 \cdot I_{10L}$

Her bir bağımsız kaynağın I_1 akımına katkısını süper pozisyon yöntemi ile bulunuz. I_1 akımının değerini bulunuz. (25 Puan)

$V_i = 10 \cdot I_{1ger}$

$3 \cdot e^{j30} + I_{1ger} (-5j) - 0.5 \cdot V_i + 10 \cdot I_{1ger} = 0$

$3 \cdot e^{j30} = 0.5 \cdot 10 \cdot I_{1ger} + 5j \cdot I_{1ger} - 10 \cdot I_{1ger}$

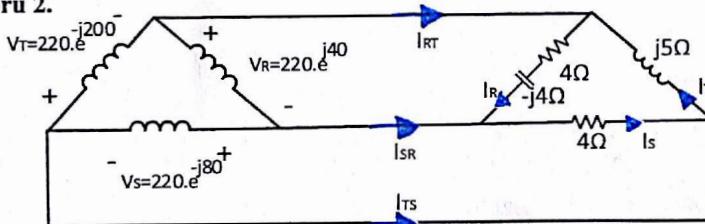
$I_{1ger} = \frac{3 \cdot e^{j30}}{-5 + 5j} = \frac{2,53 + 1,5j}{-5 + 5j} = -0,11 - 0,41j$

$I_{1ger} = \frac{3 \cdot e^{j30}}{2,09 \cdot e^{j105}} = 0,42 \cdot e^{-j105}$

$I_{T,op} = I_{10L} + I_{1ger}$

$1,83 - 2,41j$
 $= 3,06 \cdot e^{-j51,9}$

Soru 2.

$I_{QT} = I_Q - I_T = 3,38 + 38,74j - 15,04 - 41,34j$
 $= -11,65 - 2,6j = 11,34 \cdot e^{-j167,4}$

$I_{SR} = I_S - I_R$
 $= 3,55 - 54,16j - 3,38 - 38,74j$
 $= 6,16 - 92,3j = 33,11 \cdot e^{-j86,2}$

$I_{TS} = I_T - I_S = 15,04 + 41,34j - 3,55 + 54,16j$
 $= 5,49 + 95,51j = 95,66 \cdot e^{-j86,2}$

$P_a = \alpha \cos(0,5) = 60$

$P_r = \frac{P_a}{\sin \theta} = \frac{500}{0,86} = 577,35 \text{ VA}$

$P_a = P_r \cos \theta = 577,35 \cdot \frac{1}{2} = 288,67 \text{ W}$

$I_Q = \frac{220 \cdot e^{j340}}{4 - 4j} = 3,38 + 38,74j = 38,83 \cdot e^{j85,0}$

$I_S = \frac{220 \cdot e^{-j80}}{4} = 9,55 - 54,16j = 55 \cdot e^{-j80}$

$I_T = \frac{220 \cdot e^{j200}}{5j} = 15,04 + 41,34j = 44 \cdot e^{j70}$

$P_c = P_r = 500 = \frac{V^2}{1} = 220^2 \cdot \omega C \Rightarrow C = \frac{500}{\omega 220^2} = 32,88 \mu F$

Is
IT
ISR
ITS
IRT

Soru 3. 220V etkin gerilim değeri olan ve reaktif gücü 500Var olan bir motorun güç çarpanı 0.5 ise bu motorun aktif gücünü (P_a), görünür gücünü (P) ve şebekeden çektiği akımı (I) bulunuz. Bu motora tam kompansasyon yapmak için bağlanması gereken kapasite değerini (C) ve bu durumda görünürlük gücü (P_{komp}) ve tam kompansasyon durumunda şebekeden çekilen akım (I_{komp}) değerini bulunuz. (25 Puan)

P_a	P	I	P_{komp}	C	I_{komp}

$P_a = V \cdot I \cdot \cos 60$

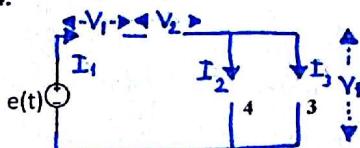
$288,67 = 220 \cdot I \cdot 0,5$

$I = 2,62 A$

$P_{komp} = P_a = 288,67 \quad P_a = V \cdot I \cdot \cos \theta \Rightarrow 288,67 = 220 \cdot I \cdot \cos 90$

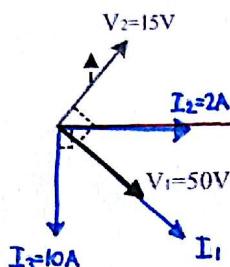
$I_{komp} = 1,31 A$

Soru 4.

$$3. Eleman | \omega L = \frac{V_p}{I_3} = \frac{30}{10} = 3 \quad L = \frac{3}{314,15} = 9,5 \text{ mH}$$

$$4. Eleman | R_4 = \frac{V_p}{I_2} = 15 \Omega \quad I_1 = \sqrt{I_2^2 + I_3^2} = \sqrt{10^2 + 2^2} = \sqrt{104} = 10,19$$

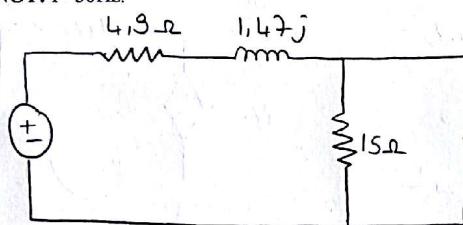

$$1. Eleman | R_1 = \frac{V_1}{I_1} = \frac{50}{10,19} = 4,9 \Omega$$

$$2. Eleman | \omega L = \frac{V_2}{I_2} = 1,47 \quad L_2 = \frac{1,47}{314,15} = 4,7 \text{ mF}$$

Tüm elemanları ve değerlerini (L, C, R) vektörel çözüm ile bulunuz. $e(t)$ nin değeri üstte bulduğunuz eleman değerlerini ve sadece $V_p=30V$ gerilim değerini kullanarak kompleks çözüm ile bulunuz.(25 Puan)

NOT: $f = 50\text{Hz}$.

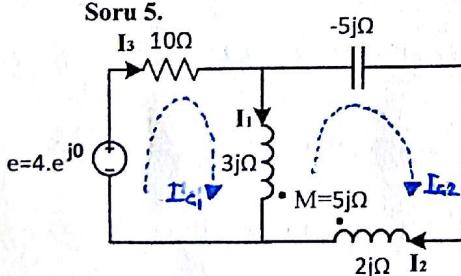

$$\underline{Z}_1 = \frac{15 \cdot 3j}{15 + 3j} = 0,57 + 2,88j$$

$$I = \frac{30}{\underline{Z}_1} = 2 - 10j = 10,19 e^{-j78,69}$$

$$- e(t) = (4,9 + 1,47j + \underline{Z}_1) \cdot I = (5,47 + 4,35j)(2 - 10j) \\ = 54,51 - 46,08j = 71,38 e^{-j40,21}$$

Soru 5.

$$-4 + I_3 \cdot 10 + (3jI_1 + 5jI_2) = 0$$

$$-5j \cdot I_2 + (2j \cdot I_2 + 5jI_1) - (3jI_1 + 5jI_2) = 0$$

$$3jI_1 + 5jI_2 + 10I_3 = 4$$

$$2jI_1 - 8jI_2 = 0$$

$$I_3 = I_{c1}, \quad I_1 = I_{c1} - I_{c2}, \quad I_2 = I_{c2}$$

$$3j(I_{c1} - I_{c2}) + 5jI_{c2} + 10 \cdot I_{c1} = 4$$

$$2j(I_{c1} - I_{c2}) - 8jI_{c2} = 0$$

$$(10 + 5j)I_{c1} + 2jI_{c2} = 4$$

$$2jI_{c1} - 10jI_{c2} = 0$$

$$I_{c1} = \frac{10jI_{c2}}{2j} = 5I_{c2}$$

$$(10 + 5j)5I_{c2} + 2jI_{c2} = 4 \quad I_{c2} = \frac{4}{50 + 17j} = 0,07 - 0,02j \\ = 0,07 e^{-j15,94^\circ}$$

Bağımsız çevre akımlar yöntemini kullanarak tüm akımları bulunuz.(25 Puan)

$$I_{c1} = 5I_{c2} = 0,35 - 0,12j \\ = 0,37 e^{-j18,92}$$

$$I_1 = I_{c1} - I_{c2}$$

$$= 0,28 - 0,09j \\ = 0,3 e^{-j18,77}$$

1.Eleman

2.Eleman

3.Eleman

4.Eleman

$e(t)$